

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

ชี้เกียจอะไรนักหนา

ก่อนจึงหัน

การทำความเพียรถ้าฉันอ้อมๆ แล้วมันนอนเหมือนหมูนะ การภาวนาไม่ดี จำให้ตี
พระเรา ถ้าฉันอ้อมๆ แล้วมันขึ้นเขียงคือหมอน ไม่ยอมลง ขึ้นเขียงเหมือนหมู การ
ภาวนาต้องสังเกตตัวเอง ไม่สังเกตไม่ได้นักภาวนา สักแต่ว่าทำๆ ใช้ไม่ได้ ที่มันโลเลไป
อย่างนั้นก็คือสักแต่ว่าทำ ถ้าทำด้วยความสังเกตไปตลอดเวลาแล้วจะตั้งรากตั้งฐานได้
โลเลๆ กลางคืนผมเดินดูไม่เห็นพระลงเดินจงกรมกลางคืนเงียบๆ ไม่เห็นนะ นี่ฟังมา
พูดวันนี้ ไปดูเป็นประจำนะ ท่านทั้งหลายว่าผมไม่ไปดูเหรอ มันชี้เกียจอะไรนักหนา ถ้า
ชี้เกียจให้หนีจากวัดนี้ย่ออยู่ นี่ไปเที่ยวเดินดูหมด กลางค้ำกลางคืนไม่เห็นพระออกมา
เดินจงกรมหย็อกๆ แหย็กๆ เลย ท่านทั้งหลายว่าผมไม่ดูเหรอ ผมไปดูตลอดนะ นี่ละ
วันนี้ออกพูดเสียบ้าง นานๆ พูดทีหนึ่งๆ

นี่ละการปกครองหมู่เพื่อนรับหมู่เพื่อนรับจริงรับจัง แนะนำสั่งสอน สังเกตสังกา
ทุกแง่ทุกมุม ให้พากันเอาจริงเอาจัง อย่ามาหละหละให้เห็น ตั้งแต่ดูธรรมดานี้ก็
ขวางตาพอแล้ว แบบหลับหูหลับตาไปกับหมู่กับเพื่อน นี่ไม่ได้คุยนะความเพียร ดูหมู่
เพื่อนดูไม่ได้ ถ้าเราทำอย่างนี้เราก็ตายไปนานแล้วแหละ นี่ไม่ได้ทำอย่างนี้ พูดให้ชัดๆ
ติดฝั่งๆ ตลอดเวลาเลย พูดให้ทราบเสียบ้าง ส่วนมากพ่อแม่ครูจารย์ได้รั้งเอาไว้ คือมัน
ผาดโผน ได้รั้งเรา ไม่ว่าความเพียรประเภทใดรั้งเอาไว้ เช่น นั่งตลอดรุ่งนี้ขึ้นไปก็คุยโม้
เลย มันรู้จริงๆ นี่ ใส่เปรี้ยวๆ ท่านก็ชมเชย ต่อไปท่านก็เงียบๆ เรายังไม่รู้จะท่าน
เงียบๆ

มาที่มันคึกมันคะนองมากไม่ยอมฟังเสียงเจ้าของ เขาต้องฝึกกรรมอย่างหนัก
ไม่ควรกินหญ้าไม่ให้อิน ไม่ควรกินน้ำไม่ให้อิน แต่การฝึกฝึกไม่ถอย เวลามันลดพยศลง
การฝึกเขาก็ลดลงๆ สอนเรา คือเรามันผาดโผน ฟาดกันแตกมันยังไม่ถอย ก็เลสไม่
แตกไม่ถอย ท่านก็ใส่เอาเสีย เว้นคืนสองคืนนั่งภาวนาๆ ไปเล่าให้ท่านฟังละซี มันได้
อัศจรรย์ทุกคืนๆ เราก็มืดปีติยินดีและมีกำลังใจฟัดเลยๆ ท่านดูอยู่เห็นไหมละ ถ้าจิต
มีหลักมีเกณฑ์ควรจะดำเนินไปด้วยความราบรื่นธรรมดาก็ให้ทำอย่างนั้น อย่าผาดโผน
เกินไปตลอดเวลา ความหมายว่าจัน

ส่วนมากมีแต่ท่านรั้ง นี่มันเป็นอะไรมันรั้งแบบไหนในวัดป่าบ้านตาดนี่นะ พูด
อย่างนี้ไม่ได้มากุญให้หมู่เพื่อนฟังไม้ๆ นะ พูดให้เป็นคติตัวอย่างของหมู่ของเพื่อน
สำหรับเราเองพ่อแม่ครูจารย์มักรั้งเสมอ อะไรๆ ท่านต้องรั้งๆ มันผาดมันโผนเนื่องจาก

ความเอาจริงเอาจัง ผิง ๆ ตลอด มาเห็นแก้ง ๆ ก้าง ๆ มันขวางตานะ หลับหูหลับตาดูเอา ดูหมุ่นดูเพื่อน ถ้าลืมหันขวางแล้ว หลับตาเสียไม่ขวาง เอาละจะฉันทันจัน

หลังจัน

เราไม่ยอมรับพระรับเนรก็ตั้งที่ว่านี้แหละ รับเป็นภาระแล้วดูแลแนะนำสั่งสอน ตลอดเลย กลางค้ำกลางคิ่นต้องออกไปสังเกตดูพระดูเนรประกอบความพากเพียร อย่างไม่รู้หรือไม่ ตั้งหน้าตั้งตามา มาแล้วมาอยู่ยังงี้ เคยไล่ออกจากวัดหลายองค์นะ ที่มารับไว้แล้ว มาแล้วไม่เป็นท่าชิ นอนไม่รู้จักตื่น เวลานอนยังไม่ถึง ๔ ทุ่มเลยนอนหลับ ครอก ๆ แล้ว เอ้ มันยังงั้นกัน นั้นเอาละนะ พอเที่ยงคืนไปดูอีกแล้ว ตีสามตีสี่ไปดูอีก วันหลังสังเกตอีก ก่อนที่จะไล่ออกจากวัดไม่ใช่ไล่เฉย ๆ นะ ทดสอบดูรู้นิสัย จริตนิสัยชี้ เกียจซี่คร้านท้อแท้อ่อนแอหรือขยันหมั่นเพียรหมดเรียบร้อยแล้ว ที่ไล่ออกจากวัดก็ผู้ชี้ เกียจ ไปดูจับเอาทุกระยะ ๆ แนใจแล้วบอกเลย ท่านให้ไป ไม่มีมาคัดค้านเรา เราจับได้หมดแล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่ยอมรับพระรับเนร รับมาก็เป็นภาระ

อย่างวัดน้อยอย่างมากที่สุดไม่เลย ๑๘ องค์ เรียกว่ามากที่สุด ตอนนั้นมีครูบา อาจารย์หลายองค์ท่านยังมีชีวิตอยู่ พระเนรทั้งหลายก็ได้ไปอาศัยอยู่กับท่าน ๆ ที่นี้พอ ครูอาจารย์ล่วงไป ๆ ไม่มีที่ยึดที่เกาะก็ไหลเข้ามาละชิ จึงได้รับเพิ่มขึ้น รับพระรับเนร เป็นภาระหนักมากอยู่ นะ รับต้องรับผิดชอบทุกอย่างด้วย สังเกตสังกานะแนะนำสั่งสอน จึงไม่รับง่าย ๆ

ห้องน้ำพระกรรมฐานเรา นะ ในห้องน้ำเห็นแปรงถูฟันเห็นอะไร ๆ ในห้องน้ำนี้ บอกชัดเจนแล้วว่าไม่เอาไหน นั้นมันชี้บอกนะ มาถูฟันที่ชั่วโหมงกว่าจะเสร็จกว่าจะ ลื่น แสดงว่าไม่เอาไหน สติสตั้งไม่ทราบไปไหนไม่รู้เลย เหมือนคนตายแล้ว ผู้ที่เป็น นักรบไม่ได้มีอะไรมากนัก เอาแต่จำเป็น ๆ จ่อกันอยู่ตลอดเวลา นี้เรียกว่านักรบ ห้องน้ำ ไม่มีอะไร มีแต่ที่จำเป็นเท่านั้นนอกนั้นไม่มี อันนี้ในห้องน้ำ เครื่องทุกอย่างทุกอย่าง เหมือนเครื่องประดับประดาตกแต่งอะไรในห้องน้ำ ดูแล้วอิดหนาระอาใจนะ ฟังมาพูด นี้ละ ไม่เคยพูดนะนี่ วันนี้เป็นโอกาสที่จะพูดมาพูดเสีย สำหรับพระทั่ว ๆ ไปมันปล่อย อาลัยตายอยากแล้วแหละ ที่ยังจะพอมีหวังหายใจฝืด ๆ อยู่บ้างคือพระกรรมฐาน ดูวง กรรมฐาน ความหมายว่าจัน

ศาสนาเป็นของเล่นเมื่อไร แล้วเดี๋ยวนี้ศาสนาเป็นส้วมเป็นถ่านไปแล้ว ให้ปฏิบัติ ตามพระพุทธเจ้าดูชิ อย่างท่านแสดงไว้ใน อปัณณกปฏิบัติทาสูตร เป็นสูตรมนต์เลย การ ปฏิบัติตัวของพระผู้บำเพ็ญเพื่อมรรคผลนิพพาน เวลานอนก็บอกร เป็นเวลากลาง ๆ เรา นี้เรียกว่ามัชฌิมา พอ ๔ ทุ่มไปแล้วจะเริ่มพักนอนก็ได้ ตั้งแต่นี้ถึงนั้นเดินจงกรม นั่งสมาธิ ในปฐมยาม พอมัชฌิมยามแล้วก็เริ่มพักได้พักนอน ให้ทำความเข้าใจกับตัวเอง

เสมอก่อนนอน พอรู้สึกตัวแล้วจะรีบตื่นจะรีบลุกขึ้น บอกไว้อย่างนั้น เวลานอนก็นอน สีสใสยาสน์ ตะแคงข้างขวา พอปัจฉิมยามตื่น นอน ๔ ชั่วโมง พอตื่นแล้วจะเดินจงกรม ก็ได้ นั่งสมาธิก็ได้ ถ้ามีลักษณะโง่งงให้ลงเดินจงกรม ท่านสอนอย่างนี้ นี่ ละอปปณณกปฏิบัติทาสูตรท่านแสดงเอาไว้ เรียกว่าการปฏิบัติไม่ผิด การปฏิบัตินี้ตรงแนว ต่อมรรคผลนิพพานถ้าปฏิบัติตามนี้

ความสำรวมระวัง ดุจิตมันจะเคลื่อนไหวไปไหนมาไหน สำคัญตรงนี้นะ ให้จิต มหาโจรอยู่ที่จิต มหาภัยอยู่ที่จิต ให้สติจ่ออยู่นั้นตลอด มันจะแสดงออกจากรู้นี้ เมื่อสติมี อยู่แล้วกิเลสจะไม่เกิด กิเลสไม่เกิดก็ไม่เอาพิษเอาไฟมาเผาเรา นี้อปณณกปฏิบัติทา ท่าน สอนไว้วิธีนอน การนอน เดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา กลางวันหากอยากจะพักก็พักบ้าง ให้ปิดประตูหน้าต่างรักษามารยาทของพระ ซึ่งเป็นเหมือนพวกราชสีห์พวกเสือนอนมี สติ พระก็ให้เป็นแบบนั้น ท่านว่าสีห์ไสยาสน์ นอนแบบราชสีห์ แพลออก นอนแบบมี สติสตั้งจนกระทั่งหลับ ไม่ใช่นอนแบบตายทั้งๆ ที่หายใจครอกๆ อยู่ นี่ มันเหมือนตาย เรียกว่าคนไม่มีค่า พระไม่มีค่าไม่มีราคา ไม่มีสติสตั้งระมัดระวังตัวเอง

นี่เราพูดถึงเรื่องหลักการดำเนิน อปณณกปฏิบัติทาสูตร ที่ท่านแสดงเอาไว้ การ ดำเนินของพระเพื่อมรรคผลนิพพานไม่ผิดไม่พลาดว่างั้นเลย ถ้าดำเนินตามนี้แล้วเป็น การปฏิบัติไม่ผิด บอกเลย นี่ก็ได้ปฏิบัติมาอย่างนั้น แต่ความมุ่งมั่นมรรคผลนิพพานนี้ มันรุนแรง นี่ละมันถึงลากไปหมด ความทุกข์ยากลำบากอะไรๆ นี่ ความมุ่งมั่นต่อแดน นิพพานนี้มันรุนแรงมาก เหล่านี้อันนี้หมดไปหมด เอา มันจะทุกข์ยากขนาดไหนเหยียบ หัวไปได้สบายเลย เพราะอันนั้นรุนแรง

นอน ตั้งแต่ก้าวเข้าไปวัด เหตุอันนี้ก็คือแม่เตื่อน ไม่ลืมนะ พระครูท่านมาอยู่วัด บ้านที่เป็นสถานีวิทยุทุกวันนี้ แต่ก่อนวัดบ้านตั้งอยู่นั้น เขานิมนต์ท่านมาทำบุญ พ่อก็ได้ ฝากฝังกับท่านไว้เรียบร้อยแต่ก่อน วันนั้นเป็นวันที่จะให้เราไปกับท่าน เป็นภาคไป พอ ท่านเริ่มเตรียมของจะออกเดิน พ่อก็เข้ามาบอกว่า ท่านพระครูท่านเตรียมจะออก เดินทางแล้ว เราก็ไม่มีอะไรนี่นะ ก็เราเตรียมอยู่แล้วในบ้าน พอเราเตรียมของ แม่บ๊อบ มานั่งนี้เลย เราไม่ได้ลืมนะ

แม่บ๊อบมานั่ง นี่แม่จะบอกนะ อันใดๆ แม่ไม่มีที่ต้องติ ลูกคนนี้ บอกชัดๆ เลย แต่สำคัญที่นอนนะลูก สำคัญตรงนี้ แม่วิตกวิจารณ์เหลือเกินกลัวจะไปขายน้าอยู่ในวัด ในวา นอนนี่เหมือนตายเลยนะลูก บอกว่าเหมือนตายเลย คือมีพี่ชายคนหนึ่ง จะว่าเป็น คู่เทียบเคียงหรือคู่แข่งก็ได้ พี่ชายเขาบอกแม่ตอนเช้าจะไปธุระแต่เช้า ให้แม่ปลุกหน่อย บางทีแม่ก็ได้ปลุก บางทีเขาไปก่อนแล้ว แต่ไม่มีเลย บอกว่าไม่มีเลย ถ้าว่าให้แม่ปลุก ต้องได้ปลุกทุกทีเลย นี่แม่วิตกวิจารณ์มาก นอนเหมือนตายนะลูกนะว่างั้น แต่แม่ไม่รู้

ความในใจของเรา คือเราได้บอกแม่แล้ว แม่ทราบแล้วเราก็ตอดธุระ ถึงเวลาแม่ก็มาปลุกเอง ที่นี้แม่ไม่รู้ความภายในของเราสิ เพราะฉะนั้นเราจึงนอนหลับตาย ๆ

เวลานอนแวมืดทวิจรรย์มากที่สุดเลย ไม่เคยเห็นที่บอกแม่ให้ปลุกแต่เช้าแล้วลุกก่อนและไปเลย ไม่เคยมีว้างัน พี่ชายเขามีอยู่เรื่อย ๆ บางทีแม่ได้ปลุก บางทีไม่ได้ปลุกเขาไปแล้ว อันนี้ไม่มีเลย เหมือนตายนะลูกนอน นี่ที่แม่ทวิจรรย์มาก กลัวเวลาบวชแล้วจะนอนหลับครอก ๆ พระไปบิณฑบาตบ้านใดเมืองใดกลับมา แล้วไปปลุกท่าน บัวมาฉันจังหัน อยู่ อย่าให้แม่ได้ยินเลยนะ แม่จะเอาหัวมุดลงดินเลย เราก็ดูเฉย แต่ทางภายในมันคิดเต็มเหนี่ยว คือแม่ไม่รู้จักความภายในของเรา ภายในของเราคือว่าเราได้บอกแม่แล้ว แม่จะมาปลุกเอง ทอดธุระ นั่นละที่ได้ปลุกทุกครั้ง ถ้าไม่มีความในใจอย่างนั้นก็เป็นอย่างหนึ่งที่แม่ว่านี่ แต่เรามีอย่างนั้น

ที่นี้พอออกไปแล้วก็สอนตนปั๋งเลยทีเดียว พอไปถึงแล้ว เอานะที่นี้แม่จะไม่มาตามปลุกตามอะไร เราต้องเป็นตัวของเราเต็มตัว นั่นเอาละนะ แต่นิสัยเรามันจริงมากว่าอะไรขาดสะบั้นไปเลย เราก็มองดูนะที่แม่ว่านอนเหมือนตายนะลูก เราเฉย คือเรารู้แล้ว ภายในใจของเราแม่ไม่ทราบ คือทอดธุระ ถึงเวลาแม่ก็มาปลุกเอง นอนเอาตาเข้าว่าเลย แม่ก็มาเห็นนิสัยอันนั้นละซี พี่ชายเขาไม่เป็น ทางนั้นเขาลุกเขาไปแล้ว ยังไม่ได้ปลุกก็มี อันนี้ไม่มีเลยที่ว่าไม่ได้ปลุก ต้องปลุกทุกครั้ง ก็มันทอดธุระตลอด

พอไป เอานะที่นี้ไม่มีใครมาปลุกแล้ว นอนก็ดี อะไรทุกอย่างเราต้องเป็นตัวของเราเต็มที่ ที่นี้ดีดีผิงเลย พอถึงเวลาตื่นนี้ดีดีผิงเลยตั้งแต่เข้านาครเริ่มแรกเลย พอเข้านาครดีดีผิง ๆ เลย เรียงก็เอาจริงเอาจัง นิสัยอันนี้เป็นอย่างนั้น เรื่องนอนนี้แม่คงจะตามทราบทีหลัง เราไปบวชแล้วเราก็มองดูเรื่องหลับเรื่องนอนให้แม่ฟัง ที่พูดในฐานะแม่กับลูกไม่เคยมี ถ้าเข้าไปก็เทศน์ทั่วไปเหมือนกันหมดเลย แม่จึงไม่ทราบว่าเราปฏิบัติตัวยังไงเวลาออกบวชแล้วเป็นยังไง ๆ โอ้ย ปฏิบัติยิ่งกว่าอยู่เป็นฆราวาส เข้มงวดกวอดขันทุกสิ่งทุกอย่าง

นอนนี้ดีดีผิงเลย จะเอาเวลาไหนได้ตลอดเวลา ตี ๔ นอน สว่างตื่นแล้วให้ทันกำหนดไว้เรียบร้อย ตอนเช้าทำวัตรเช้าแต่เช้า ให้ทันทำวัตร ไม่เคยพลาด นี่ละความตั้งใจ สำคัญอยู่นะ ถ้าหลงไม่ตั้งใจเลอะเทอะไปหมด นี่ตั้งใจตลอดเลย ตั้งแต่วันบวชมาจนกระทั่งถึง ๑๘ พรรษา นอนพอรู้สึกนี่มันจะดีดีผิงเลย ๆ เชียว ถ้าคนนอนอยู่ข้าง ๆ นี้จะตื่นนอนนะ เพราะการตื่นนอนของเรามันเหมือนแม่เนื้อตื่นนายพราน ผิงเลยทันที เป็นนิสัย จนกระทั่งถึง ๑๘ พรรษาจึงได้ฝึกใหม่ นี่มันเป็นของมันเป็นนิสัยแล้ว พอรู้สึกมันจะดีดีของมันเอง ๆ ถึง ๑๘ พรรษา อันนี้ทุกสิ่งทุกอย่างมาคำนวณตัวเองแล้ว อันนั้นตั้งหน้าตั้งตาประกอบความพากเพียรทำประโยชน์ถอดถอนกิเลส เวลานี้อะไรก็รู้ตัวแล้ว

การหลับการนอนพอรู้สึกตื่นนอนแล้วก็ให้รู้จักทิศทางอะไรเรียบร้อย แล้วค่อยลุกขึ้นมา ธรรมดา ไม่ให้แบบผิงๆ เหมือนแต่ก่อน อันนั้นก็ถูกในระยษนั้น ระยษนี้ควรจะปฏิบัติ อย่างนี้ เป็นขั้นเป็นตอน

อันนี้พอรู้สึกมันก็ติดอีกนะ กว่าจะเอาได้ โธ ไม่ใช่เล่นๆ นานอยู่ พอรู้สึกมันจะ ติดก่อนๆ จนกระทั่งฝึกได้ ทีนี้ฝึกได้ทุกวันนี่มันเลย ตื่นขึ้นมาอยากนอนก็นอน อยาก ตื่นเมื่อไรก็ตื่น มันเลยเถิดแล้วเดี๋ยวนี้ เป็นอย่างนั้นละ นี่พูดถึงเรื่องการฝึก ๑๘ พรรษา ฝึกใหม่ คือฝึกตั้งแต่วันไปเป็นนาศที่แรกจนกระทั่ง ๑๘ ปีนี้แบบเดียวกันหมด ทุกอย่าง ติดตลอดเวลา การหลับการนอนไม่ว่าจะอยู่ในป่าในเขาแบบนั้นทั้งนั้น ติดผิงๆ แล้วไม่ ช้านะ ไม่กลับมาอนอีก ไม่มี พอตื่นผิงขึ้นมาแล้วเท่านั้นไม่มีที่จะกลับมาอนอีก เว้น แต่ไม่สบาย เจ็บท้องถ่ายท้อง อันนี้เราก็กทำให้เป็นพิเศษ พอผ่านไปแล้วก็ติดอีก มี กำหนดอย่างนั้น นี่ละการฝึกตัว

การบวชสำคัญมาก ศาสนาละเอียดมากที่สุดเลย ถ้าฝึกตามศาสนาหาที่ต้งติด ตนเองไม่ได้นะ ถ้าไม่เป็นไปตามศาสนาก็เลอะๆ เทอะๆ ไปอย่างนั้นละ ถ้าปฏิบัติ ตามนั้นมาพิจารณาหาที่ต้งติดตัวเองไม่ได้เลย ภูมิใจๆ เวลาออกปฏิบัติที่จะพึดกับกิเลส นี่ยิ่งหนักกว่านั้นอีก ธรรมดาก็ว่าเก่งอยู่แล้วหนักอยู่แล้ว แต่เวลาออกปฏิบัติที่จะพึดกับ กิเลสให้ขาดสะบั้น เอนิพพานเป็นสมบัติอันล้นค่ามาครองใจ อันนี้ยิ่งเก่ง ติดผิงๆ จึง เป็นความทุกข์ความลำบากมากเป็นเวลา ๙ ปีเต็มๆ นี่หนักมากจริงๆ ไม่มีเวล่ำเวลาจะ ลืมหูลืมตาได้สะดวกสบาย มีแต่จ่อกันอยู่ตลอดเวลา

ผลแห่งการจ่อกันอยู่ตลอดเวลา กิเลสก็ขาดสะบั้นไปได้เห็นใหม่ละ นี่ละการฝึก ตัวเป็นอย่างนั้น ไม่ใช่อยากอยู่ก็อยู่ อยากไปก็ไป อยากนอนก็นอน โอ้ย ไม่ได้เรา เราไม่เคยมีอย่างนั้น ต้งติดตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้เองจึงไม่ยอมรับพระเณร รับแล้วต้งเป็น ภาระอย่างนี้ กลางคืนด้อมไปเที่ยวดูพระดูเณร ถ้าองค์ไหนเห็นทำไมไม่เป็นท่า ยังไม่ถึง ๔ ทุ่มนอนหลับครอกๆ แล้ว จับแล้วนะนั่น พอเที่ยงคืนไปอีก ตีสองตีสสามไปอีก ถ้ายัง ครอกๆ อยู่แล้ว วันหลังไปอีก ได้ความชัดเจนแล้วทีนี้ก็ ท่านนี้เตรียมของไปได้ ออก จากวัด นั้นเห็นใหม่ละ ไม่มีที่มาค่านได้เลยเพราะจับได้หมดแล้ว ไม่ใช่ว่าไล่ออกเฉยๆ ไล่ออกจากวัด นี่เคยไล่พระแล้วนี่ไม่ใช่ธรรมดา กลางคืนนี้เที่ยวดู

แม้เฒ่าแก่ขนาดนี้มันก็ยังไม่วลดละลวดลายที่เกี่ยวข้องกับพระกับเณร ดูแล ความผิดถูกชั่วดีของพระของเณรซึ่งอยู่ในความปกครองของเรา เป็นจนได้ กลางคืน ดึกๆ เงียบ..ไป เพราะฉะนั้นจึงได้มาว่าชิ กลางคืนทำไมจึงไม่เห็นพระลงเดินจงกรม ก็ เราไปดูแล้วนี่ใช่ใหม่ละ กลางคืนเวลาเงียบๆ น่าจะเป็นเวลาเดินจงกรมของพระ ทำไม ไม่เห็น มันก็ผิดตาชิ เพราะเราไม่เป็นอย่างนั้น ส่วนมากเวลาเงียบๆ เป็นเวลาเราเดิน

จงกรม พระเณรนอนหมดแล้วนั้นเป็นเวลาเราเดินจงกรม สำหรับเราเป็นอย่างนั้น เวลาวันๆ อยู่ที่นี่ โนน ไปเดินจงกรมอยู่ในป่าลึก อย่างหนึ่งถ้ายังไม่ค่ำก็เข้าห้องพักภาวนา เสียเวลาหมู่เพื่อนเดินจงกรม เราจะเข้าห้องภาวนา พอเจียบหมดแล้ว ออกมาที่นี้ลงทางจงกรม

เดินจงกรมไม่ให้ใครเห็นง่าย ๆ ละเรา ถ้าคนเห็นแล้วรู้สึกมันอะไร ไม่สนิทใจ ถ้าพูดภาษาโลกเขาเรียกว่ามันไม่ขลัง ว่างั้นเถอะ พระเณรสักเท่าไรเห็นเราเดินจงกรมได้ง่าย ๆ เมื่อไร ไม่เห็น จนบางองค์อาจจะคิดว่า อาจารย์องค์นี้ดูกิริยาทำทางภายนอกภายในน่ากลัว เพราะพระเณรกลัวตลอดทั่ววัดเลย รองพ่อแม่ครูจารย์มันลงมา เพราะนิสัยเรามันชอกมันแซกมันสอดมันแทรกตลอด แต่ทำไมไม่เห็นเดินจงกรม มันจะเห็นอะไรมันนอนตายอยู่ เข้าใจไหม เราอยากพูดอย่างนั้น ก็เราเดินจงกรมเวลามันนอนตายมันไม่เห็น นี่ละการฝึกตน

เราจึงยกให้เลย พุทธศาสนาเป็นยอดแห่งการฝึกหัดสัตว์โลกให้มีความเฉลียวฉลาดทุกสิ่งทุกอย่างหน้าที่การงาน จนเป็นความดีล้วน ๆ ไปเลย ไม่มีอะไรเหนือพุทธศาสนาในการฝึกฝนอบรมตัวเองให้เป็นคนดี นี่ได้ทำมาแล้ว ทำมาทุกสัต์ทุกส่วน เรียกว่าไม่ให้มีที่ต่อติ ที่จะทำความพากความเพียรท้อแท้อ่อนแอนี้มันก็ไม่เห็น จะทุกข์ยากลำบากขนาดไหนก็พิดกันไปอย่างนั้น

เอา ยากก็ยาก เวลานี้ต้นทุนยังไม่มีต้องหนักเสียก่อนแหละ ปลอดภัยของหนักก็ทนเอา เวลาต้นทุนมีกำลังวังชาแล้วมันจะค่อยละเอียดล่อ จะสบายไป ๆ เวลามันทุกข์เพราะไม่มีอะไรก็เอาเสียก่อน จนกระทั่งจับเจ้าของได้หมด ที่นี้เวลามันมีต้นทุนมันไม่ได้เป็นอย่างนั้นนะ มันยิ่งหมุนยิ่งขยันหมั่นเพียรยิ่งกว่านี้อีก ฟุ้ง ๆ เลย จนไม่หลับไม่นอนกลางคืน ก็เอามาเทียบกัน โอ๊ย ตั้งแต่เราประกอบความพากเพียรที่แรกลำบากลำบากก็ถูไถไป แล้วปลอดภัยตนเองไปให้ถูไถไปอย่างนั้นแหละ เวลาที่มีกำลังวังชาแล้วมันจะสะดวกรสบายไปเรื่อย ๆ มันเข้ากันไม่ได้กับความจริง พอมีกำลังวังชาเท่าไรมันยิ่งติดยิ่งตื่นหมุนตัวเลยเทียว โอ๊ย เข้ากันไม่ได้ แน่ ๆ เจ้าของเป็นเอง

ยิ่งเวลาความพากเพียรกำลังวังชาของธรรมมีมากเข้าเท่าไร ๆ นี่จนกระทั่งจะไม่หลับไม่นอน มันหมุนของมันตลอด ยิ่งเป็นสติปัญญาอัตโนมัติถึงขั้นจะฆ่ากิเลสให้มุดมอดไปโดยถ่ายเดียวแล้วไม่มีเวลา ตื่นนอนพับจับปู้แล้วตลอด เป็นอัตโนมัติ จึงว่าการฝึกตนเอาพุทธศาสนาไปฝึกดีเยี่ยม ถ้าฝึกให้ได้ตามแบบฉบับพระพุทธเจ้าไม่สงสัยหาข้อตำหนิตนเองก็ไม่ได้ ขอให้เดินตามนั้นเถอะ อันนี้มันไม่เดินตามทางของศาสดาฯ เข้าไปแล้วเป็นหมูขึ้นเขียงไปเสียไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร ให้พากันเอาหลักพุทธศาสนาไปปฏิบัติ เวลานี้พุทธศาสนาคือธรรมพระพุทธเจ้า ถูกเหยียบย่ำทำลายจากกิเลสกันทั้งนั้น

เห็นศาสนาเป็นบุตรเป็นคุณ เห็นบุตรคุณคือกิเลสตัณหาเป็นทองคำทิ้งแหว่งไปแล้วบน หัวใจสัตว์โลก เพราะฉะนั้นเวลามองดูโลก พุดจริงๆ เปิดเผยออกมาเลยว่า มันจะดู ไม่ได้ว่าจั้นเถอะ มันงุ่มง่ามตัวมเตี้ยม ๆ หูก็มีตาก็มี แต่มันบอดมันหนวกมันมืดกันเสีย ทั้งหมด มีแต่กิริยา งุ่มง่ามตัวมเตี้ยม

ใครจะศึกษาเล่าเรียนมาชั้นไหน ๆ ก็ตาม กิเลสเป็นเจ้าของอำนาจอยู่ในหัวใจ ของคน ๆ นั้น เรียนมาก็เป็นเรื่องทะนงตัวไปโดยไม่รู้สึกรู้สึด้วยอำนาจของกิเลสทำให้ ลืมตัวนั้นแหละ ธรรมท่านไม่เป็นอย่างนั้น เรียนมาปฏิบัติมารู้เท่าไร ๆ ความนอบใจยิ่ง ไม่มี ๆ ยิ่งเคร่งครัดยิ่งหนาแน่นในทางความดีงามตลอดเวลา แล้วจึงมาดูเซอะ ๆ ชะ ๆ มันดูได้ไหมล่ะ นั่นละธรรมของพระพุทธเจ้าถ้าได้ฝึกแล้วมันเห็น เหมือนว่าคนดูสัตว์ เลยนะ พุดให้ชัดเจน เราก็คอนเขาก็คอน เวลาจิตใจฝึกยังไม่ได้เต็มที่เขาก็คอนเราก็คอน แต่ เวลาฝึกให้ได้เต็มเหนี่ยวแล้ว เขาเป็นสัตว์เราเป็นคนหรือเป็นอะไรก็ไม่รู้นะ ไม่อยากพุด ไม่อยากเทียบละ คือมันสูงกว่ากันโดยลำดับลำดับ

ยิ่งจิตให้ผ่านพ้นไปหมดเสียทุกสิ่งทุกอย่างแล้วจึงมามองดูโลกนี้ เหมือนบุตร เหมือนคุณเหมือนสัวมเหมือนถ่านเหมือนหนอน นั่นนะเป็นยังงิพิจารณาชิ ธรรมเลิศ ขนาดไหนจึงได้มาตำหนิเหล่านี้นงคอบ เพียงเท่านั้นก็ท่านทั้งหลายพิจารณานะ ธรรมเป็น ของเลิศเลอ ขอให้พากันตั้งใจปฏิบัติเถอะ เวลานี้ศาสนาของพระพุทธเจ้าถูกเหยียบย่ำ ทำลายจากกิเลสทั้งนั้น อยู่ใต้ฝ่าเท้าของกิเลสคือธรรมเวลานี้นะ กิเลสเหยียบหัว ๆ โลก อันนี้ว่าโลกชาวพุทธ พุทธชี้หมามันอะไรไม่เห็นมีอะไรเป็นชาวพุทธ มีแต่เรื่องคึกเรื่อง คะนอง เรื่องหลับหูหลับตาชนกันเลย ๆ คือตามันไม่มีเดินชนเอา ๆ

ความเฉลียวฉลาดทางด้านธรรมะไม่มี มีแต่ความเฉลียวฉลาดของกิเลส ก่อไฟใน ก่อไฟเผาไหม้กันตลอดไปเลย ถ้าความฉลาดเป็นอรรถเป็นธรรมจะทำอย่างนั้นไม่ลง ความเมตตาตาสงสารมันจะชานไปหมด เห็นใจเขาใจเรา แนะนำสั่งสอนหรือสงเคราะห์สง หาไปด้วยน้ำใจที่มีเมตตาธรรม นั่นเรียกว่าธรรม กิเลสมันไม่ได้เห็นเมตตาต่อใคร ขอให้เราได้พุงใหญ่พุงหลวงนี้พอ ใครจะอดตายก็ช่าง นี่เรื่องของกิเลส ได้ทำอะไรมาก เท่าไรใหญ่เท่าไรยังไม่มีเมืองพอบคือกิเลส คนผู้ที่ได้รับความทุกข์มากที่สุดคือผู้ที่ว่าได้ มาก ๆ จนเป็นเศรษฐีนี้โลกเขาชมเชยนะ นั่นละตัวนรกอเวจีอยู่ในหัวใจมัน ให้จำเอาเสีย นี้เอาธรรมจับเข้าไปรู้หมด

ธรรมท่านไม่เป็นทุกข์นี่นะ มีธรรมมากเท่าไรท่านยังไม่เป็นทุกข์ สอนโลกด้วยความ ไม่เป็นทุกข์ คือพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายผู้สิ้นกิเลสแล้วสอนโลกที่เป็นทุกข์ ด้วยความไม่เป็นทุกข์ของท่าน ด้วยความเมตตาธรรมล้วน ๆ เขาก็ทุกข์เราก็อทุกข์สอน กันได้ลงคอเธอ เติมเม็ดเติมหน่วยที่ไหน ผลจะได้ไม่ได้ นั่น ท่านเติมเปี่ยมแล้วด้วย

สุขก็บรมสุข พระพุทธเจ้าก็บรมสุข สาวกก็บรมสุข เฉลี่ยเวลาครอบคอบแดนโลกธาตุนี้ ก็คือพระพุทธเจ้าสาวกทั้งหลายจำไปหมดเลย ท่านสอนโลกด้วยความเมตตาสงสาร ต่างกันอย่างนี้นะ กับพวกเราที่มีแต่บุตรแต่คูถเต็มหัวใจ แล้วยกยมบุตรคูถของตัวเอง แล้วเบ่งขึ้นเรื่อยว่า เรียนจบชั้นนั้นชั้นนี้มา จบบ้ออะไรก็ไม่รู้ เราอยากพูดหนักเข้าไปอีก ว่าจบขี้หมามันอะไรก็ไม่รู้ เอาละพอวันนี้เท่านั้น

ผู้กำกับ ปัญหาธรรมะจากเว็บไซต์หลวงตา คนที่ ๑

ผมพยายามสังเกต ถ้าจิตมันเด่นดับดับก็จะพยายามบังคับ ไม่ให้มันตื่น แล้วใช้ พุทฺโธ จิตฺตึณฺเนน ผลก็คือเย็นใจบริเวณหน้าอก ไม่ทราบว่าการปฏิบัติถูกไหมครับ ควรทำอะไรต่อ (จาก ชายชาญ สุรินทร์)

หลวงตา เป็นบ้าหรือมาถาม ก็เจ้าของบังคับเจ้าของนี่เป็นยังไงๆ ลงสติจับตรง นั้นแล้วมันก็ถูกต้องละซิ คนมีสติไม่ค่อยเสียคน คนไม่มีสติเสียตลอดเวลา

ผู้กำกับ คนที่สองครับ กระผมบริการกรมพุทธโธแบบถี่ๆ ไม่เว้นจังหวะให้ไปคิด เรื่องอื่น บริการไปสักกระยะหนึ่ง รู้สึกว่าสงบ กระผมก็เดินปัญญา โดยหันมาพิจารณา กาย กระผมจะดูถึงร่างกายส่วนต่างๆ จนครบ 1 รอบ แล้วกลับมาวนใหม่ ทำไปเรื่อย ทำไม่หยุด บางครั้งเร่งจังหวะให้เร็ว บ้างครั้งผ่อนลง ทำไประยะหนึ่งก็จะบริการกรมพุทธโธ ใหม่ ทำอย่างนี้สลับกันไป มาระยะหลังๆ ของการปฏิบัติ ทำเหมือนเดิมทุกอย่าง แต่ หลังเดินปัญญาดูกายแล้ว จะมาบริการกรมพุทธโธ มันมีภาพของการเดินปัญญามาแทรก ระหว่างบริการอยู่ตลอดเวลา เช่น จะเห็นเล็บ ฟัน ผม ผิวหนัง ไบหน้า หู เท้า ขา ท้อง หน้าอก ไหล่ คิ้ว ปาก คอ อวัยวะเพศตนเอง แทรกกระหว่างบริการกรมพุทธโธตลอด ทำให้ ผมสับสน กระผมเลยหาทางแก้ โดยทดลองทำรวมกันไปเลยทั้ง บริการและพิจารณา กายไปพร้อมกัน ผลก็คือสงบอยู่ แต่รู้สึกว่าเหมือนจะไม่คืบหน้าทางด้านภาวนาเลยครับ ยังไม่สามารถทำกิเลสให้ลดลง ผมจะต้องแก้ยังไงครับ (จาก กรุง)

หลวงตา ทำอย่างที่เคยทำมาแล้วนั่นแหละ ไม่ต้องคืบหน้าไม่ต้องถอยหลังไป ไหน กิเลสมันอยู่ที่หัวใจ ให้มันรู้แจ้งที่หัวใจ ความสงบให้สงบที่ใจด้วยภาวนา ไม่ต้อง ก้าวไปหน้าไม่ต้องถอยหลัง ให้อยู่วงกรรมฐานในตัวของเราเอง อริยสังขี ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค เกิด แก่ เจ็บ ตายอยู่ที่นี้ พิจารณาให้มันเห็นชัดเจน ถูกต้องแล้ว เวลาจะ บริการก็บริการ ถ้ามันอยากจะมี ผม ขน เล็บ ฟัน แทรกเข้ามาทางด้านปัญญาก็ให้ มันเห็นไปตามๆ กันนั่นละ เข้าใจหรือ แล้วมีอะไรอีกว่ามา

ผู้กำกับ คนที่สามครับ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยสารคาม ขึ้นต้นว่า

ผมได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด นั่งสมาธิ เดินจงกรมไม่ได้ขาด พิจารณาร่างกายของ เรานี้มันประกอบด้วยสิ่งปฏิกุศล ผมคิดอย่างเดียวก็คืออยากจะพ้นทุกข์ ผมฟังธรรมะ

จากเว็บไซต์ของหลวงตา ซึ่งเป็นประโยชน์มากในการปฏิบัติด้วยตนเอง ถ้าผมมีปัญหาเกี่ยวกับธรรมะปฏิบัติอะไร ผมก็จะถามผ่านเว็บไซต์ของหลวงตานี้ได้ โดยไม่ต้องมาหาหลวงตาที่วัด ซึ่งเป็นประโยชน์มากเลยครับ ผมกลัวแต่หลวงตาจะไม่ยอมให้ถามอีกแล้ว ดังนั้นผมจึงรีบเร่งความเพียร และขอให้หลวงตารอผมก่อนนะครับ

หลวงตา คำว่าไม่ยอมให้ถามก็คือหลวงตาจะตายว่าฉันใช่ไหม (ทำนองนั้นละครับ) ดูตั้งแต่หลวงตาจะตาย เจ้าของจะตายก็ให้ดูเจ้าของบ้างซิ เข้าใจไหม ให้เร่งภาวนาเจ้าของก็จะตายเหมือนกัน อย่าไปหวังแต่หลวงตาให้หวังเจ้าของ เข้าใจหรือเปล่าละ (ครับ นี่เขาก็รีบเร่งความเพียร แล้วเขาบอกให้หลวงตารอผมก่อนนะครับ) เอ้อ นี่รออยู่แล้ว มันนอนตายอยู่เฮอร์มนถึงไม่มา ผู้รอรอนจะตายอยู่แล้ว ผู้มามันมายังไง มันถึงไม่เห็นกระทั่งปานนี้ เอ้า ว่าไป

ผู้กำกับ ปัญหาของผมคือ แม่ของผมไม่ให้ผมบวชปฏิบัติตลอดชีวิต เพราะฐานะทางบ้านไม่ค่อยดี ผมขอแม่หลายครั้งแล้วก็เหมือนเดิม เพราะผมมีศรัทธาในการบวชอย่างเต็มเปี่ยม ผมเคยบอกแม่ว่า ทรัพย์สิ้นเป็นของนอกกาย คนทุกคนตายไปก็เอาไม่ได้ แม่ก็ไม่ฟัง ขอเมตตาหลวงตาแนะนำผมจะทำยังไงดีครับ ใช้ชีวิตทางโลก หรือว่าจะออกบวช ตามพระบรมศาสดาเพราะมารดาไม่อนุญาต

หลวงตา เอาแบบพระยสกุลบบุตรนะ พระยสกุลบบุตรนั้น พ่อกับแม่มีลูกชายคนเดียวเป็นเศรษฐี แล้วพ่อกับแม่เอาทองมาอวดพระยสกุลบบุตร ส่วนพระยสกุลบบุตรไม่อยากอยู่ สมบัติเงินทองอะไรไม่มีความหมายฯ เป็นเรื่องวุ่นทั้งหมดไม่วุ่นก็ที่จะออกบวชออกปฏิบัติตามทางของศาสดาเท่านั้น สุดท้ายพระยสนั้นยังไม่บวชไปเลยทีเดียวนะ ที่นี้วุ่นวาย ที่นี้ขัดข้องไปเรื่อย ไปหาพระพุทธเจ้า พระองค์ทรงเดินจงกรมอยู่ เอ้อ มานีเยส ที่นี้ไม่ขัดข้อง ที่นี้ไม่วุ่นวาย ใส่องเฒ่ามันจะเป็นจะตายช่วงหัวมันเถอะ เอาตัวให้รอด ความหมายก็ว่าอย่างนั้นเข้าใจไหม แล้วพระยสกุลบบุตรบรรลุธรรมปึง อันนี้ก็เอาแบบเดียวกันมาใช้ละ พ่อกับแม่ก็เลี้ยงเรามาแล้ว โตพอสมควรแล้ว ที่นี้ให้เราไปเลี้ยงเรา เข้าใจหรือ ด้วยอรรถด้วยธรรมเท่านั้น พ่อกับแม่ก็เจตนาดีไปทางหนึ่ง ลูกก็เจตนาดีไปทางหนึ่ง ต่างคนต่างดี เข้าใจไหม เอาละเราก็ดีไปทางเรา ก็มีเท่านั้น

พากันจำเอานะ ทุกอย่างทีออกทางเว็บซึ่งเว็บไซต์ที่เขามาถามปัญหานี้ ให้เอาเป็นคติเครื่องสอนตน เรามานี้มาเพื่ออบรมศึกษา จิตมันโง่มาก เอาธรรมสอดเข้าไปมันจะสว่างออกมาจะรู้เหตุรู้ผลดีชั่ว ปฏิบัติตัวได้ถูกต้องดีงาม เข้าใจหรือเปล่าละ ให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th
และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร
FM 103.25 MHz